

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

на Комисията по образованието и науката

ОТНОСНО: Определение на Конституционния съд от 1 юни 1999 г., с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 7/99 г. за обявяване на противоконституционност на Решение за закриване на Славянския университет, прието от Народното събрание на 10.03.99 г. (обн., ДВ, бр. 24/99 г.).

На заседание на Комисията по образованието и науката, проведено на 9 юни 1999 г., беше обсъдено определението на Конституционния съд от 1 юни т.г., с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 7 от 1999 г., образувано по искане на група народни представители от 38-то Народно събрание. Предмет на делото е установяване на противоконституционност на Решение за закриване на Славянския университет, прието от Народното събрание на 10.03.99 г. (обн., ДВ, бр. 24/99 г.).

След станалите разисквания Комисията прие с 11 гласа „за“ и 3 гласа „против“ следното

СТАНОВИЩЕ

Искането за обявяване на Решението за закриване на Славянския университет за противоконституционно е **неоснователно.**

1. Славянският университет е създаден с решение на Народното събрание, прието на 21 юни 1995 г. Впоследствие е приет Законът за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.), който цялостно урежда статута и функционирането на висшите училища и постановява всички висши училища да приемат правилници за устройството и дейността си в едногодишен срок от влизането на закона в сила. Повече от три години Славянският

университет не приема такъв правилник и осъществява дейността си в нарушение на закона. В мотивите към решението, което е предмет на настоящето дело, както и при обсъждането му в Комисията по образованието и науката и в пленарната зала на Народното събрание, са изтъкнати и редица други съществени закононарушения:

а/ провеждани са общи събрания и избори за ръководни органи в нарушение на чл. 27, 28 и 29 от Закона за висшето образование;

б/ на 8.5.96 г. и на 10.5.96 г. са проведени две различни общи събрания, на които се избират ректори и така се установяват и функционират две паралелни ръководства на Славянския университет, избрани от две групи преподаватели с присвоени права на общо събрание по смисъла на ЗВО;

в/ създадени са две администрации с два различни адреса, които организират две различни кандидат-студентски кампании, в резултат на което:

- се издават два кандидат-студентски справочника;
- се извършва двоен прием на документи от кандидатите по различаващи се съществено по брой и название специалности;
- се провеждат две изпитни сесии при различни процедури и начин на класиране, част от които в нарушение на държавните изисквания;
- функционират дублирани комисии за провеждане на изпитите, за класиране и прием на студентите;
- се извършва двойно класиране и дублирано записване на класиралите се в грубо нарушение на Решение N 557 на Министерски съвет;

г/ при липса на правилник за устройството и дейността на висшето училище се създават основни звена в структурата на университета като филиали и колежи;

д/ приемат се студенти в нарушение над определения от МС максимален прием /приети са 3371 студенти на определения максимум/, съгласно чл. 9, ал. 3, т. 6 от ЗВО, като са нарушени Решения на МС N 557/1996 г., N518/1997 г. и N 273/1998 г.;

е/ нарушени са чл. 49, чл. 50, ал. 2 на ЗВО относно провеждането на конкурси за назначаване на преподаватели;

ж/ двете паралелно съществуващи структури на Славянския университет не представят своевременно бюджет, в нарушение на чл. 30, ал. 1, т. 11 от ЗВО.

2. Освен гореизложените груби нарушения на Закона за висшето образование и на актове по приложението му, приемани от Министерския съвет, в Славянския университет са извършени и редица финансови нарушения, сред които:

- липсва годишен счетоводен отчет за 1996 г., с което е нарушен чл. 39 от Закона за счетоводство;

- липсват първични счетоводни документи за 1995 г. и 1997 г., което съставлява нарушение на чл. 45 от Закона за счетоводството.

3. Вземайки предвид тези *системни и груби нарушения на Закона за висшето образование и на други нормативни актове*, Министерският съвет на основание чл. 18, ал. 2 във връзка с чл. 18, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование внася в Народното събрание предложение за закриване на Славянския университет. С решението, предмет на настоящето дело, Народното събрание упражнява правомощието си по чл. 18, ал. 1, т. 1 и постановява закриване на Славянския университет, считано от началото на учебната 1999 - 2000 г.

В искането за образуване на конституционното дело, се твърди, че „нарушението, за което се закрива висшето училище следва да бъде налице към момента на постановяване на

решението.“ Това твърдение не може да бъде споделено. Разпоредбата на чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗВО постановява, че Народното събрание приема решение за закриване, „когато висшето училище нарушава изискванията на този закон или други нормативни актове, регулиращи висшето образование“. Терминът „нарушава“ в никакъв случай не означава, че нарушението трябва задължително да продължава и в момента на приемане на решението от Народното събрание. Подобно стеснително тълкуване не съответства на волята на законодателя. Закононарушенията, които се явяват основание за закриване на висше училище по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗВО може да са извършени еднократно или да имат системен характер; може да са извършени в миналото или да продължават към момента на приемане на решението на Народното събрание. Изключително правомощие на самото Народно събрание е да прецени дали и доколко закононарушенията, извършени от дадено висше училище дават основание то да бъде закрито.

В конкретния случай, досежно Славянския университет, са налице недвусмислено констатирани *системни и груби нарушения* на Закона за висшето образование и на други нормативни актове. Тези закононарушения дават основание на Народното събрание да упражни правомощието си по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗВО и в този смисъл *Решението за закриване на Славянския университет съответства на Конституцията и не нарушава цитираните в искането чл. 4, ал. 1, чл. 23 и чл. 53, ал. 5 от Конституцията на Република България.*

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА

ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА:

(Георги Панев)